

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

rektor

Plzeň 10. prosince 2007
R-586-07

Směrnice rektora č. 36R/2007

POŽÁRNÍ OCHRANA

Tato směrnice v souladu se zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů upravuje organizaci a zabezpečení požární ochrany (dále jen „PO“) na Západočeské univerzitě v Plzni (dále jen „ZČU“).

Článek 1

Základní ustanovení

- (1) Tato směrnice je závazná pro všechna pracoviště ZČU, všechny objekty, všechny zaměstnance a osoby, které se na ZČU s jejím vědomím zdržují.
- (2) Za objekty ZČU se pro účely této směrnice považují nejen stavební celky a jejich zařízení, ale i další prostory, které ZČU využívá nebo spravuje bez ohledu na právní vztah k objektu.
- (3) Zajištění PO a plnění souvisejících úkolů je nedílnou součástí povinností vedoucích zaměstnanců.
- (4) Věcnými prostředky PO se rozumí hasicí přístroje.
- (5) Požárně bezpečnostním zařízením se rozumí zejména zařízení pro požární signalizaci (elektrická požární signalizace, zařízení dálkového přenosu, zařízení pro detekci hořlavých plynů a par), zařízení pro usměrňování pohybu kouře při požáru, zařízení pro zásobování požární vodou (vnitřní a vnější požární hydranty), zařízení pro omezení šíření požáru (např. požární klapka, požární dveře).

Článek 2

Organizace PO

- (1) Koordinaci a metodické řízení PO zajišťuje Provoz a služby, oddělení Energetické hospodářství (dále jen „PS-E“) prostřednictvím odborně způsobilé osoby. PS-E dále odpovídá za provozuschopnost věcných prostředků PO a požárně bezpečnostních zařízení.
- (2) Další povinnosti v oblasti PO zajišťují rektorem pověřeni zaměstnanci. Jedná se o
  - a) velitele a členy preventivních požárních hlídek (vzor pověření viz příloha č. 1). Preventivní požární hlídka je skupina zaměstnanců s odbornou přípravou v PO, která mimo jiné zajišťuje rychlou lokalizaci a likvidaci vznikajícího požáru na svěřeném

pracovišti. Zřizuje se na pracovištích se zvýšeným požárním nebezpečím, kde se trvale nachází nejméně tři zaměstnanci.

- b) preventisty PO (vzor pověření viz příloha č. 2). Funkcí preventistů PO jsou pověření zpravidla správci budov.

(3) Součástí pověření podle odstavce 2 je podrobný popis povinností uvedených osob.

Článek 3

Dokumentace PO

(1) Dokumentací PO se rozumí:

1. Dokumentace o začlenění do kategorie činností se zvýšeným požárním nebezpečím nebo s vysokým požárním nebezpečím

Stanovuje pracoviště se zvýšeným požárním nebezpečím. Pracoviště s vysokým požárním nebezpečím na ZČU nejsou. Dokumentaci zpracovává PS-E po projednání s vedoucím pracoviště. Dokumentace je uložena v PS-E a schvaluje ji rektor.

2. Stanovení organizace zabezpečení PO

Stanovení organizace zabezpečení PO je dáno touto směrnicí, která je zveřejňována v souladu se směrnicí rektora č. 14R/2000.

3. Požární řád pracoviště

Dokument stanoví základní zásady zabezpečování PO na pracovištích se zvýšeným nebezpečím požáru. Požární řád musí být umístěn na pracovišti tak, aby byl dobře viditelný a trvale přístupný pro všechny osoby vyskytující se v místě provozované činnosti. Zpracovává jej PS-E ve spolupráci s vedoucím pracoviště.

U ostatních pracovišť zpracovává PS-E všeobecný požární řád, který je umístěn na veřejně přístupných místech ZČU. Tento požární řád nemusí splňovat zákonné požadavky na jeho obsah a kontrolu.

4. Požární poplachová směrnice

Tato směrnice vymezuje povinnosti zaměstnanců ZČU v případě vzniku požáru. Musí být na pracovišti umístěna tak, aby byla dobře viditelná a trvale přístupná pro všechny osoby vyskytující se v místě provozované činnosti. Zpracovává ji PS-E ve spolupráci s vedoucím pracoviště.

5. Požární evakuační plán

Upravuje postup při evakuaci osob a materiálu z objektů zasažených nebo ohrožených požárem, je uložen na vrátnici objektu. Požární evakuační plán se zpracovává pouze, pokud je zvýšené požární nebezpečí určeno na základě složitých podmínek pro zásah. Textová část požárního evakuačního plánu se zpracovává v případě, že evakuaci není možno dostatečně vyřešit v požární poplachové směrnici. Grafické znázornění směru únikových cest je umístěno na dobře viditelném a trvale přístupném místě v jednotlivých podlažích. Zpracovává ho PS-E ve spolupráci s vedoucím pracoviště a správcem budovy.

6. Dokumentace zdolávání požárů

Dokumentace je tvořena operativními kartami, které upravují zásady rychlého a účinného zdolávání požáru a záchrany osob a majetku. Dokumentace zdolávání požáru se zpracovává pouze, pokud je zvýšené požární nebezpečí určeno na základě složitých podmínek pro zásah. Dokumentace zdolávání požáru je uložena na vrátnici objektu, pro který je zpracována a u jednotky Hasičského záchranného sboru kraje (dále jen „HZS“), předurčené poplachovým plánem. Zpracovává ji PS-E.

7. Řád ohlašovy požárů

Upravuje způsob přijímání hlášení o vzniku požáru, vyhlášení požárního poplachu pro zaměstnance, studenty a další osoby zdržující se na pracovištích, oznámení požáru na operační středisko HZS. Řád ohlašovy požáru je uložen na vrátnici, která je stanovena jako ohlašovna požáru, musí s ním být prokazatelně seznámeni zaměstnanci ohlašovy požáru. Zpracovává ji PS-E.

8. Tématický plán a časový rozvrh školení zaměstnanců, studentů a odborné přípravy preventivních požárních hlídek a preventistů PO

Zpracovává jej PS-E a schvaluje rektor.

9. Dokumentace o provedeném školení zaměstnanců a odborné přípravě preventivních požárních hlídek a preventistů PO

Vedoucí zaměstnanci jsou povinni mít založeny záznamy o školení zaměstnanců zařazených na příslušném pracovišti. Dokumentaci o školení zaměstnanců zabezpečujících požární ochranu v mimopracovní době /vrátní, strážní/ má založenou PS-E a Správa kolejí a menz. Dokumentace o školení studentů prezenčního studia je založena na příslušném studijním oddělení. Dokumentace o školení vedoucích zaměstnanců, o odborné přípravě preventistů požární ochrany a preventivních požárních hlídek jsou založena na PS-E.

10. Požární kniha

Požární kniha slouží k záznamům o všech důležitých skutečnostech týkajících se PO zejména o provedených preventivních požárních prohlídkách, o školeních a odborné přípravě, o vzniklých požárech, o kontrole dokumentace PO a o kontrole, údržbě a opravě věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízeních. Požární knihy jsou uloženy na vrátnicích budov ZČU. Kontrolu odstranění zjištěných a zapsaných požárních závad provádí PS-E.

- (2) Požární řád, požární poplachovou směrnici, požární evakuační plán, dokumentaci zdolávání požárů a řád ohlašovy požáru pro příslušné pracoviště schvaluje jeho vedoucí na úrovni rektor (rektorát), děkan (fakulta), ředitel (jiná součást ZČU).
- (3) Další dokumentaci vedenou na ZČU, která je uložena v PS-E, tvoří zejména
  - a) přehled pracovišť se zvýšeným požárním nebezpečím a požárních knih,
  - b) pověření členů požárních hlídek včetně jejich náplně práce,
  - c) pověření požárních preventistů včetně jejich náplně práce,
  - d) zápisy z kontrol orgánů vykonávajících státní požární dozor,
  - e) přehled vybavení věcnými prostředky a požárně bezpečnostními zařízeními dle pracovišť včetně dokladů o jejich provozuschopnosti a kontrole.
  - f) zprávy o požárech,
  - g) projektová dokumentace k vyhrazeným požárně bezpečnostním zařízením ve správě PS-E,
  - h) výchozí a pravidelné revize vyhrazených požárně bezpečnostních zařízení,
  - i) seznamy proškolených obsluh požárně bezpečnostních zařízení,
  - j) návody k obsluze požárně bezpečnostních zařízení a Povinnosti vrátných pro jednotlivé objekty ZČU.
- (4) Doklady prokazující dodržování technických podmínek a návodů vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností jsou k dispozici u vedoucích zaměstnanců, popřípadě zaměstnanců odpovědných za provoz předmětných zařízení a provozů.

Článek 4 Povinnosti zaměstnanců v oblasti PO

(1) Vedoucí zaměstnanci

- a) odpovídají za dodržování předpisů PO, stanovených pracovních postupů, technologické kázně, zákazů a příkazů na jimi řízených pracovištích a úsecích a provádějí důslednou kontrolu,
- b) zajišťují požární bezpečnost pracovišť a objektů, odpovídají za jejich uzavírání a zajištění proti vstupu nepovolaných osob v době sníženého provozu a v mimopracovní době,
- c) zajišťují dodržování příslušných předpisů při skladování, manipulaci s hořlavými látkami, kapalinami a plyny,
- d) na pracovištích se zvýšeným požárním nebezpečím zpracovávají ve spolupráci s PS-E požární řády pracoviště, požárně poplachové směrnice a požární evakuační plány,
- e) odpovídají za to, aby všechna pracoviště byla řádně označena výstražnými tabulkami, vybavena vhodnými hasebními prostředky, aby na těchto pracovištích byly zveřejněny viditelně platné požární řády pracoviště, požárně poplachové směrnice, jmenovitý seznam preventivních požárních hlídek včetně jejich povinností (pokud se jedná o pracoviště se zvýšeným požárním nebezpečím) a požární evakuační plány,
- f) předkládají svému nadřízenému, nejsou-li sami oprávněni tak učinit, návrhy na finanční postihy pro zaměstnance, kteří porušili předpisy PO nebo stanovené pracovní a technologické postupy,
- g) zajišťují vystavení svářečského povolení před zahájením svářečských prací,
- h) odpovídají za operativní odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách; nemohou-li je odstranit vlastními silami, hledají řešení ve spolupráci s PS-E,
- i) zajišťují, aby externí pracovníci byli prokazatelně seznámeni s dodržováním předpisů o PO na pracovištích,
- j) provádějí vstupní a opakované školení PO zaměstnancům a osobám, které se s jejich vědomím zdržují na pracovišti, účastní se školení o PO vedoucích zaměstnanců,
- k) ohlašují každý vzniklý i uhašený požár rektorovi a PS-E.

(2) Zaměstnanci, studenti i třetí osoby, které se na ZČU s jejím vědomím zdržují, jsou povinni

- a) seznámit se s předpisy pro pracoviště se zvýšeným nebezpečím požáru, s požárními řády pracoviště, požárně poplachovými směrnici a požárními evakuačními plány,
- b) dodržovat příslušné předpisy PO, stanovené pracovní a technologické postupy, vydané příkazy, zákazy a pokyny týkající se PO (zejména zákazy kouření a manipulace s otevřeným ohněm) a počínat si při práci nebo jiné činnosti tak, aby sami nezapříčinili vznik požáru,
- c) dodržovat zásady bezpečného provozu (zejména bezpečné vzdálenosti od hořlavých předmětů) tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů, jejichž užívání bylo povoleno, při opouštění pracoviště zkontrolovat tepelné a elektrické spotřebiče (vařiče, varné konvice, přídavná topná tělesa ap.) a odpojit je od elektrické sítě,
- d) dodržovat zásady bezpečné manipulace a skladování hořlavých kapalin, látek a plynů,
- e) neprovádět práce, k nimž je oprávněn pouze odborník a které by mohly vést ke vzniku požáru (zásahy do elektroinstalace, plynu, sváření, manipulace s hořlavými plyny ap.),

- f) nepoškozovat označení pracovišť výstražnými tabulkami, značení únikových cest, veřejně vyvěšenou dokumentaci PO ap.,
  - g) nezneužívat a nepoškozovat hasební prostředky, ani nesnižovat jejich účinnost,
  - h) zúčastňovat se školení a odborné přípravy PO v požadovaném rozsahu včetně ověření znalostí,
  - i) neodkladně hlásit svému nadřízenému zjištěné závažné nedostatky nebo závady,
  - j) znát praktický způsob použití hasebních prostředků a jejich umístění a způsob přivolání HZS a rychlé zdravotní pomoci,
  - k) v případě vzniku požáru se pokusit jej neodkladně uhasit vlastními silami a dostupnými hasebními prostředky; není-li to možné, přivolat HZS (postup je stanoven v požární poplachové směrnici),
  - l) oznámit neprodleně každý požár svému nadřízenému,
  - m) do příjezdu požární jednotky učinit všechna opatření, aby se vzniklý požár nerozšiřoval, případně zajistit evakuaci osob,
  - n) na výzvu velitele zásahu HZS se zúčastnit zdolávání požáru a řídit se při této činnosti jeho pokyny.
- (3) Každý zaměstnanec a osoba, která se na ZČU s jejím vědomím zdržuje, odpovídá za škodu, kterou ZČU způsobí zaviněným porušením svých povinností nebo vědomým nezakročením.

Článek 5 Povinnosti PS-E

- (1) PS-E
- a) Zabezpečuje, koordinuje a kontroluje dodržování předpisů PO na všech pracovištích ZČU. Se zjištěnými závadami seznamuje vedoucí pracovníky, kteří zajistí jejich odstranění.
  - b) Metodicky řídí a kontroluje činnost členů preventivních požárních hlídek a preventistů PO a zabezpečuje jejich odbornou přípravu. Zabezpečuje školení vedoucích zaměstnanců.
  - c) Zodpovídá za provozuschopnost a údržbu hasicích přístrojů a uchovává dokumentaci o jejich kontrole, údržbě nebo opravě. Zajišťuje vedení skladu rezervních hasicích přístrojů.
  - d) Vede dokumentaci PO, zpracovává požární řády, požárně poplachové směrnice a požární evakuační plány pracovišť a kontroluje jejich umístění na pracovištích.
  - e) Vyjadřuje se k přípravné a projektové dokumentaci z hlediska PO.
  - f) Spolupracuje při zjišťování příčin vzniklých požárů, s vyšetřujícími orgány a zpracovává zprávy o požárech na ZČU.
  - g) stanoví na svářečském povolení nutná preventivní opatření před započatím prací.
  - h) Nařizuje provádění nutných opatření k odstranění nedostatků, které by mohly vést bezprostředně ke vzniku požáru.
  - i) Vyjadřuje se k návrhům zajištění požárně bezpečnostních zařízení.
  - j) odpovídá za provozuschopnost a údržbu požárně bezpečnostních zařízení, zajišťuje jejich pravidelnou kontrolu v souladu s § 7 vyhlášky o požární prevenci a uchovává dokumentaci o kontrolách.

- k) Provádí zkoušky činnosti elektrické požární signalizace při provozu v souladu s § 8 vyhlášky o požární prevenci.
- l) Uplatňuje v plánu rozpočtu požadavky na zajištění údržby a provozu požárně bezpečnostních zařízení.

Článek 6

Zabezpečení PO v době sníženého provozu a v mimopracovní době

- (1) Úkoly na tomto úseku plní vrátní, kteří se řídí pokyny svého nadřízeného.
- (2) Vrátný je povinen dodržovat Povinnosti vrátných platné pro příslušný objekt, které písemně vydává a schvaluje ředitel Provozu a služeb. Pro vrátné na kolejích je vydává a schvaluje ředitel Správy kolejí a menz. Součástí je i povinnost dodržování Řádu ohlašovny požáru.
- (3) Ohlašovny požáru jsou všechny vrátnice ZČU se zabezpečením střežení po dobu 24 hodin (všechny vrátnice vysokoškolských kolejí, Univerzitní 22, Sady pětaticátníků 14 a Kolárova 19).

Článek 7

Školení a odborná příprava zaměstnanců a studentů o PO

- (1) Školení zaměstnanců se provádí v těchto úrovních
  - a) v rámci seznámení se základními povinnostmi zaměstnanců – provádí Personální odbor, personální oddělení při nástupu zaměstnanců do pracovního poměru,
  - b) školení zaměstnanců provádí jejich vedoucí podle předepsané osnovy při nástupu do zaměstnání a dále nejméně jednou za 2 roky,
  - c) školení vedoucích zaměstnanců zajišťuje PS-E při nástupu do funkce a dále nejméně jednou za 3 roky,
  - d) osoby pověřené zabezpečováním PO v době sníženého provozu a v mimopracovní době školí jejich nadřízený před zahájením jejich činnosti a dále nejméně jednou za rok,
- (2) Seznámení studentů se zásadami PO je provedeno při prvním zápisu ke studiu prostřednictvím informačního letáku zpracovaného PS-E a je potvrzeno podpisem studenta.
- (3) Odbornou přípravu preventistů PO a členů preventivních požárních hlídek zajišťuje PS-E při zahájení činnosti a dále nejméně jednou za rok.
- (4) Školení a odborná příprava zaměstnanců se provádí podle platného tematického plánu a časového rozvrhu školení zaměstnanců a odborné přípravy preventivních požárních hlídek a preventistů PO, který zpracovává PS-E.
- (5) Místo uložení dokumentace o provedeném školení a odborné přípravě je uveden v čl. 3 odst. 9.

Článek 8

Kontrolní činnost

- (1) Preventivní požární prohlídky jsou prováděny
  - a) preventisty PO dle popisu jejich povinností v pověření rektora,
  - b) PS-E namátkově nebo dle potřeby; výsledek je zapsán do požární knihy,
  - c) orgány státního požárního dozoru.

- (2) Kontrolu věcných prostředků PO a požárních bezpečnostních zařízení zajišťuje PS-E nejméně jednou za rok prostřednictvím odborné firmy. Návrh smlouvy zpracovává PS-E v souladu se směrnicí o uzavírání smluv. Smlouvu uzavírá za ZČU kvestor. Záznam o výsledku kontroly je uložen v PS-E. O výsledku kontrol a provedených opravách či výměnách provede PS-E zápis do příslušné požární knihy.

Článek 9 Zvláštní ustanovení

- (1) V případě, že ZČU pronajme prostory jiné právnické nebo fyzické osobě, je nájemce povinen respektovat zásady PO pronajímatele. Za provozovanou činnost zodpovídá v plném rozsahu nájemce a plní povinnosti vyplývající se zákona o PO. Zpracovatel smlouvy je povinen navrhnout takové znění smlouvy, aby nájemce měl stejné povinnosti, jaké má ZČU v oblasti PO podle příslušných právních předpisů a této směrnice.
- (2) Při spalování hořlavých látek na volném prostranství je nutno zajistit následující:
- tři dny předem ohlásit tuto skutečnost na PS-E a operační středisko HZS, kteří mohou stanovit další požadavky na požární bezpečnost, popřípadě činnost zakázat,
  - zajistit potřebné hasební prostředky a dozor.
- Za zajištění PO odpovídá vedoucí zaměstnanec, který o spalování rozhodl.
- (3) Vzhledem k jednoduchým poměrům z hlediska úniku osob a dostatečnému způsobu značení v objektech nebude organizován cvičný požární poplach. Únik osob v případě požáru bude probírán vždy na školení zaměstnanců o PO.

Touto směrnicí se ruší směrnice rektora č. 1R/2002.

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2008.

doc. Ing. Josef Průša, CSc.

Přílohy:

- č.1 - Vzor pověření člena preventivní požární hlídky
- č. 2 - Vzor pověření preventisty PO

Rozdělovník:

- kancelář rektora, proreктоři, kancelář kvestora
- kanceláře děkanů, tajemníci fakult
- ředitelé NTC, UUD, CIV, ÚCV, UK, SKM, PS
- vedoucí odborů IA, OLP, PER, EO, OSRA, IPC, ZV, VYD

Vyřizuje: PS, č. tel. 377 631 086, 724 083 268

V Plzni dne .....

POVĚŘENÍ

Jméno a příjmení:

Osobní číslo:

Druh práce:

Pracoviště:

Na základě směrnice č. .... **Vás pověřuji funkcí člena/velitele^{*)} preventivní požární hlídky pro pracoviště/objekty: .....**

Vaše úkoly a povinnosti vyplývající z tohoto pověření:

1. Dohlížet na dodržování předpisů o požární ochraně na výše uvedených pracovištích.
2. Provádět v případě požáru nutná opatření k záchraně ohrožených osob.
3. Přivolat v případě vzniku požáru jednotku požární ochrany a zúčastnit se likvidace požáru.
4. Účastnit se odborné přípravy o požární ochraně 1x ročně.
5. ^{*)} Plnit úkoly určené velitelem preventivní požární hlídky - Řídit členy preventivní požární hlídky a odpovídat za plnění jejích úkolů.

doc. Ing. Josef Průša, CSc.

Potvrzuji svým podpisem, že jsem byl seznámen s povinnostmi člena/velitele^{*)} preventivní požární hlídky.

Datum: .....

.....

podpis

^{*)} Nehodící se škrtněte

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

rektor

Příloha č. 2

V Plzni dne .....

POVĚŘENÍ

Jméno a příjmení:

Osobní číslo:

Druh práce:

Pracoviště:

Na základě směrnice č. .... **Vás pověřuji funkcí** preventisty požární ochrany **pro pracoviště/objekty:** .....

Vaše úkoly a povinnosti vyplývající z tohoto pověření:

1. Provádět kontrolní činnost následovně:
  - 1x měsíčně zkontrolovat volnost únikových cest, východů a umístění hasících přístrojů,
  - 1x za 6 měsíců provádět preventivní požární prohlídku pracovišť se zvýšeným požárním nebezpečím;
  - 1x za rok provádět preventivní požární prohlídku všech pracovišť a kontrolu dokumentace požární ochrany (dále PO),
  - výsledek prohlídky vždy zapisovat do požární knihy.
2. Spolupracovat s vedoucími výše uvedených pracovišť.
3. Informovat PS-E o závažných požárních závadách.
4. Vést požární knihu a zapisovat do ní důležité skutečnosti ve vztahu k PO.
5. Kontrolovat, zda jsou zjištěné závady odstraněny v určeném termínu.
6. Vyjadřovat se k opatřením, která se týkají zabezpečování PO svěřeného úseku, zpracovávat připomínky k projektové dokumentaci z hlediska PO, navrhnout zlepšení podmínek PO při rekonstrukci pracovišť ap.
7. Spolupracovat s PS-E při přípravě dokumentace PO a řešení vzniklých nedostatků.
8. Účastnit se odborné přípravy o PO.

doc. Ing. Josef Průša, CSc.

Potvrzuji svým podpisem, že jsem byl seznámen s povinnostmi preventisty požární ochrany.

Datum: .....

.....

podpis